

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOG DOKTORSKOG STUDIJA
KROATOLOGIJE
HRVATSKIH STUDIJA
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

**Datum posjeta visokom učilištu:
6. prosinca 2017. godine**

Veljača 2018.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz sredstava Europskog socijalnog fonda.

Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....	7
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	9
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA	9
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	9
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	9
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	10
OCJENA KVALITETE.....	12

UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji poslijediplomskog doktorskog studija Kroatologije na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnog studija.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo, predsjednik Stručnog povjerenstva
- Prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
- Prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
- Dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
- Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Elzbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University u Varšavi, Poljska
- Prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
- Prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
- Prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
- Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
- Prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska

- Dr. sc. Nicole Butterfiled, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
- Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska
- Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
- Dr. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska
- Dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
- Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
- Prof. dr. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka
- Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
- Dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
- Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
- Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
- Prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
- Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Fakultet su posjetili:

- Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška
- Kevin Kenjar, University of California, Berkeley, SAD.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Marina Matešić, koordinatorica, AZVO
- Ivana Rončević, prevoditeljica tijekom posjeta i prevoditeljica Izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu te predavaonice.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Naziv studijskog programa iz dopusnice: Kroatologija

Nositelj: Sveučilišni odjel Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Izvođač: Sveučilišni odjel Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu

Područje i polje: interdisciplinarno područje znanosti, polje 8.4 - Kroatologija

Mjesto izvođenja: Zagreb

Broj doktoranada: 52

Broj doktoranada čiji doktorat financira visoko učilište (asistenti tog ili drugog VU-a ili instituta): 4 (u skladu sa Samoanalizom)

Broj doktoranada koji sami plaćaju studij i onih kojima studij plaća poslodavac: 41

Broj neaktivnih doktoranada (nisu redovito upisali godinu ali još uvijek imaju pravo studiranja): 6

Broj nastavnika na doktorskom studiju: 14

Broj mentora na doktorskom studiju: nije navedeno u Samoanalizi.

Broj doktoranda kojima je imenovan službeni mentor: 9

Omjer doktoranada i službeno imenovanih mentora: nije navedeno u Samoanalizi.

Omjer nastave i istraživanja na studiju (u ECTS-ima): 90 / 90

Nastava: Ukupno 90 ECTS-a; 45 ECTS-a u nastavi na prvoj i drugoj godini studija

Istraživački rad: 90 ECTS-a (nije definirano po komponentama).

Ishodi učenja programa:

1. Analizirati činjenice unutar područja rada
2. Analizirati i uvažiti opravdanost različitih teorijskih pristupa relevantnim činjenicama iz hrvatske jezične i književnojezične povijesti dijalektologije i standardologije. U to je uključena i jezična baština Hrvata u dijaspori.
3. Kreirati i vrednovati nove činjenice o hrvatskom jeziku, književnosti i kulturi na način primjeren poslijediplomskoj razini
4. Kreativno i sustavno raspravljati o različitim stručnim pitanjima iz više humanističkih struka
5. Analizirati suprotstavljene argumente i donositi vlastite zaključke
6. Demonstrirati pismeno i usmeno stečeno znanje i zaključke na jasan i argumentiran način
7. Sumirati pozitivna znanja iz više struka (multidisciplinarno) o svim povijesnim razdobljima razvoja hrvatske kulture i razvijati nove metode za njihovo kritičko integriranje
8. Razviti složene interdisciplinarne metode za interpretiranje hrvatske kulture u poljima etnologije, mitologije, arheološkoga nasljeđa, likovne umjetnosti i glazbe
9. Usporediti hrvatsku kulturu u njenoj sinkronijskoj i dijakronijskoj perspektivi sa srodnim i kontaktnim kulturama;
10. Prepoznavati i analizirati utjecaje drugih europskih i izvaneuropskih kultura na hrvatsku i obrnuto u cjelini društvenih i humanističkih znanosti
11. Poznavati temeljne činjenice iz hrvatske političke i kulturne povijesti u europskom kontekstu od srednjega vijeka do današnjice
12. Izraditi i organizirati složene bibliografske podatke iz područja rada
13. Primijeniti stečena interdisciplinarna znanja i samostalnim radom proširiti i integrirati postojeća disciplinarna znanja u nove spoznaje
14. Primjenjivati interdisciplinarne metode pri vrjednovanju činjenica iz područja rada

15. Poznavati i znati vrjednovati utjecaje klasične, osobito grčke i rimske kulture na cjelokupan razvoj hrvatske kulture.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do jedne (1) godine, tijekom koje bi Visoko učilište trebalo provesti potrebna poboljšanja. Ne predlaže se zabrana upisa studenata u navedenom razdoblju.

Obrazloženje povjerenstva:

Stručno povjerenstvo smatra da je posjet Hrvatskim studijima bio vrlo informativan te je dobilo dobar uvid u svrhu i strukturu doktorskog studija Kroatologije, iskustvo samih studenata na doktorskom studiju te upoznalo osobe koje sudjeluju u izvođenju programa.

Doktorski studij Kroatologije jedan je od tri doktorska studijska programa (uz doktorske studije Povijesti i Filozofije) koji se izvode na Hrvatskim studijima. Iako se zbog nejasnih razloga istodobno nije provodila reakreditacija doktorskog studija Filozofije, Povjerenstvo je tijekom posjeta moglo surađivati s povjerenstvom za reakreditaciju studija Povijesti, što je omogućilo Povjerenstvu još bolji uvid u funkcioniranje poslijediplomskeh studija na Hrvatskim studijima u cjelini te je ono moglo provjeriti snage i slabosti programa, no isto tako odrediti odnose li se one na sam studijski program, Hrvatske studije ili Ministarstvo znanosti i obrazovanja itd.

Hrvatski studiji kao svoju misiju navode provođenje interdisciplinarnog istraživanja koje uključuje humanističke i društvene znanosti, dok je glavni naglasak stavljen na „istraživanje hrvatskog društva“ i „istraživanje i promidžbu hrvatske kulture, obrazovanja i znanosti“. Iako doktorski studij Kroatologije ima temelj u studiju hrvatskog jezika i književnosti, primjenjuje se interdisciplinaran pristup istraživanju brojnih aspekata hrvatskog društva.

Povjerenstvo smatra da tu misiju valja sagledati u specifičnom političkom i kulturnom kontekstu devedesetih godina prošlog stoljeća te činjenici da Visoko učilište kao svoju svrhu vidi ulogu korektiva raznih zabrana i ograničenja koja su bila na snazi u doba bivše SFRJ (formalne itd.) u vezi s raznim znanstvenim temama. Iako Povjerenstvo ne želi zauzeti stajalište u vezi s takvim političkim pitanjima, ono ipak smatra da je važno uzeti u obzir specifične okolnosti Visokog učilišta kako bi se bolje objasnile teme koje se istražuju u sklopu interdisciplinarnog istraživanja Visokog učilišta, kao i specifičnu institucijsku klimu koja bi po mišljenju Povjerenstva mogla biti razlogom nekih ozbiljnijih nedostataka studijskog programa. Ovo drugo pitanje objašnjeno je u nastavku.

U vezi sa strukturom programa, Povjerenstvo je ustanovilo nekoliko važnijih problema, počevši s problematičnim upisnim postupkom. Iako je u Samoanalizi (točka 3.6.) navedeno da se „posebna pažnja posvećuje... projektom prijedlogu teme i potencijalnom mentoru disertacije,“ Povjerenstvo je ustanovilo da se studenti na doktorski studij upisuju (1) bez pripremljenog/priloženog projektnog prijedloga teme i (2) da se studentima tijekom upisa ne dodjeljuje mentor/savjetnik. Povjerenstvo je zabrinuto da ovakve prakse kod upisa ne predstavljaju najbolje prakse izbora/upisa studenata koji imaju realistične ciljeve i očekivanja kao ni pripreme/savjetovanja takvih studenata u ostvarivanju svojih ciljeva.

Povjerenstvo je također ustanovilo nekoliko problematičnih aspekata nastavne komponente doktorskog studija Kroatologije. Kao prvo, Povjerenstvo smatra da je udio nastave na studijskom programu prevelik te da studenti moraju odabrati prevelik broj kolegija (koji čine polovicu njihovih ECTS bodova) u dugom vremenskom razdoblju (dvije godine od ukupno tri koliko program traje). Ono smatra da takav opseg nastavnih aktivnosti onemogućava

samostalno znanstveno istraživanje, što predstavlja temelj poslijediplomskog obrazovanja. Kao drugo, kolegiji se uglavnom bave jako specifičnim temama istraživanja (uglavnom odražavajući stručnost i specijalizaciju predavača), a ne osiguravaju usvajanje općih i lako prenosivih istraživačkih vještina.

Povjerenstvo također smatra da su upisni postupak i prevelik udio nastave na doktorskom studiju legitiman razlog za zabrinutost (što je potvrđeno u razgovorima sa studentima) te postoji rizik da će studenti koji se upišu na doktorski studij provesti veći dio studija bez formalnog vodstva, razmišljajući o potencijalnoj temi doktorskog istraživanja i mentoru, dok istodobno moraju pohađati veliki broj kolegija iz specifičnih područja kojima se možda neće baviti u svojoj doktorskoj disertaciji.

Nadalje, ovaj dug i zaobilazan put od upisa do završetka studija osobito je neprihvativ kad se u obzir uzme činjenica da doktorandi plaćaju školarinu. Iako Povjerenstvo uzima u obzir činjenicu da je o obavezi plaćanja školarine za doktorski studij odlučuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a ne samo visoko učilište, s obzirom na to da studenti snose značajne financijske troškove, ono smatra da je tim više potrebno izabirati i primati studente koji imaju ostvarive ciljeve te omogućiti učinkovit mentorski sustav kako bi se ti ciljevi mogli ostvariti.

Povjerenstvo je također dobilo dojam da na samom studiju Kroatologije postoji podijeljenost, budući da dio dionika prepoznaje važne probleme s kojima se odjel suočava i koji su voljni provesti potrebne reforme, dok drugi dio njih odbija sagledati probleme i potrebu za reformom. Tijekom posjeta, na pojedina pitanja Povjerenstva nekolicina dionika reagirala je podsmijehom i nevjericom, dok je ostatak dionika iskreno priznao nedostatke studija i sporost provođenja reformi zbog određenih unutarnjih protivljenja.

Kao što je već navedeno, na Hrvatskim studijima kao i na doktorskom studiju Kroatologije vlada osebujna institucijska klima. Povjerenstvo uzima u obzir činjenicu da su Hrvatski studiji osnovani uglavnom zbog institucijske potpore studiju hrvatskog društva i kako bi se organizirala, potaknula, prenosila i promovirala gledišta koja nisu bila zastupljena na visokoobrazovnim ustanovama u bivšoj državi. Međutim, čini se da veliki naglasak na nastavi, kolegiji usko ograničeni na određenu temu, nedostatak prijedloga znanstvenog istraživanja pri upisu i činjenica da se studentima od upisa ne dodjeljuje mentor/savjetnik dovode do situacije u kojoj su povlašteni profesori koji mogu predavati kolegije i teme za koje su usko specijalizirani velikom (maksimalnom) broju studenata. To može biti štetno za studente koji moraju pohađati velik broj kolegija koji se bave specifičnom uskom temom, dok se korisnost tih kolegija u izradi disertacije potvrđuje tek kad studenti odaberu temu kojom se žele nastaviti baviti u dalnjem istraživanju.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Osigurati tri godine samostalnog istraživačkog rada smanjenjem nastavnih obveza.
2. Osigurati rad na doktorskoj disertaciji od prve godine studija.
3. Smanjiti broj obaveznih kolegija.
4. Uključiti studente u znanstvene projekte.
5. Vidjeti preporuke za doktorski studij Povijesti, budući da se većina njih također odnosi i na Kroatologiju.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Studijski program pokriva polja koja se ne izvode na drugim sveučilištima. Hrvatska kultura je široko definirana i ima nekoliko interdisciplinarnih aspekata. Program tako privlači studente iz čitave zemlje.
2. Disertacije pokrivaju veliki broj tema i osiguran je visok akademski standard.
3. Dobri uvjeti studiranja, pristup knjižnici, pristup nekoliko baza itd.
4. Fleksibilnost pri izboru kolegija i smjera.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Preopterećenost na studijskom programu. Previše ECTS bodova i nastavnih obveza. Studenti moraju savladati dosta veliki program, pohađati ponuđena predavanja koja nisu nužno povezana s njihovim disertacijama i birati (čak i izborne) kolegije koji im nisu potrebni.
2. Na studijskom programu nisu dovoljno zastupljene generičke (prenosive) vještine.
3. Studenti ne sudjeluju u projektima.
4. Vidjeti primjere institucijskih nedostataka navedene za doktorski studij Povijesti, budući da se one odnose i na studij Kroatologije.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Studenti su potvrdili dobro iskustvo u nalaženju svih potrebnih informacija i orientiranju na ovom velikom Visokom učilištu.
2. Kolegiji se mogu zamijeniti istraživačkom aktivnošću.

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	NE (46%)
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1 : 30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrди da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	NE (nema strateškog programa znanstvenog istraživanja).
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1 : 3.	DA
5. Mentor (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na	a) DA b) DA c) NE (prilaganje okvirnog plana istraživanja po

<p>međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2, Mentor i doktorandi);</p> <p>c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme);</p> <p>d) osigurava potrebne uvjete (uključujući finansijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine;</p> <p>e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.);</p> <p>f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.</p>	<p>upisu nije uvjet)</p> <p>d) NE (većina studenata sama se financira i većina mentora nije aktivna na projektima).</p> <p>e) NE (u skladu sa Samoanalizom)</p> <p>f) NE</p>
<p>6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu;</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).</p>	<p>a) DA</p> <p>b) DA</p>
<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	<p>DA</p>
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	<p>NE</p> <p>Polovica ECTS-a dodjeljuje se za pohađanje kolegija.</p> <p>Kolegiji se izvode na prve dvije godine trogodišnjeg studija.</p>
<p>9. VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	<p>Ovaj standard nije primjenjiv.</p>

OCJENA KVALITETE

1. RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako se većina znanstvenika aktivno bavila znanstvenim radom u posljednjih pet godina, uglavnom su rade objavlivali u lokalnim i regionalnim znanstvenim časopisima i medijima. Projektna aktivnost je slaba, a zabrinjava i slabo sudjelovanje studenata u projektima.</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema trenutačnom stanju analitike iz MOZVAG-a, doktorski studij Kroatalogije još uvijek ne ispunjava uvjet da više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (trenutačni omjer je 46 %). Povjerenstvo je također ustanovilo da je iznos i opterećenje nastavnika na doktorskom studiju veće od općeprihvaćenih međunarodnih standarda, što je nepotrebno. Povjerenstvo predlaže da se udio nastave smanji ispod 20 % ukupnog broja ECTS-a i da se ona ograniči na prvi semestar ili godinu studija, s tim da se uključi usvajanje generičkih vještina.</p>
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište ima kvalificirane i motivirane nastavnike. Svi nastavnici aktivno su se bavili znanstvenim istraživanjem u posljednjih pet godina. Međutim, iz njihovih publikacija očito je da su one samo lokalnog i regionalnog karaktera. Nastavnike bi trebalo poticati da objavljaju više radova u stranim časopisima.</p>
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Omjer mentora i doktoranada je adekvatan. Broj i kvalifikacije mentora i potencijalnih mentora dovoljne su da osiguraju kvalitetnu izradu doktorskog rada. Visoko učilište surađuje s vanjskim mentorima, što poboljšava kvalitetu studijskog programa.</p>
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Stručno povjerenstvo preporučuje uvođenje anketa i metoda ocjene kvalificiranosti nastavnika, a osobito</p>

	<p>mentora. Povjerenstvo također preporučuje uvođenje jasnih mehanizama povratnog obavještavanja, što može dovesti do poboljšanja kvalifikacija i kompetencija mentora.</p> <p>Imenovanje mentora trebalo bi se temeljiti na aktivnom i relevantnom istraživačkom portfelju.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Iako je Povjerenstvo za vrijeme kratkog posjeta knjižnici ustanovilo da su resursi knjižnice kvalitetni, sami alumniji i doktorandi izrazili su nedoumice u vezi s resursima koji su im na raspolaganju, osobito u vezi s važnim (e-) časopisima.</p>
2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA	
2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatio djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Za pretpostaviti je da visoko učilište ima te postupke. Međutim, postavlja se pitanje kako se određuje potreba za obrazovanjem kroatologa. Znanstvene, akademske i obrazovne potrebe potrebno je bolje objasniti. Iako se može pretpostaviti da je poticanje hrvatskih studija u Hrvatskoj opravdano samo po sebi, potrebno je dobro sagledati širi utjecaj takvog programa. Povjerenstvo može pretpostaviti da je izrađen općeniti opis studijskog programa kad je on bio odobren. Iako je programom definirana misija i potreba za zapošljavanjem nastavnika u znanstveno-nastavna zvanja (budući da je taj broj nije velik), ovaj aspekt potrebno je ažurirati. Nisu jasno definirani postupci kako bi se riješio problem zapošljavanja u postojećim promjenjivim okolnostima.</p>
2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Odjel nije imao strategiju znanstvenog istraživanja u vrijeme posjeta Visokom učilištu.</p>
2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nisu provedena periodična vrednovanja doktorskog studija i nema dokaza o provedenim poboljšanjima. Povjerenstvo je saznao da Odjel još nije ispunio uvjete navedene u uvjetnoj dopusnici izdanoj tijekom posljednjeg vanjskog vrednovanja, no da će to učiniti uskoro. Podaci o razlozima odustajanja od studija ne prikupljaju se sustavno. Povratne informacije studenata se ne prikupljaju</p>

	i ne postoje formalni mehanizmi za provođenje promjena.
2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.	Potrebna poboljšanja Nema formalnih mehanizama za vrednovanje uspješnosti mentora. Povratne informacije od studenata ne prikupljaju se sustavno.
2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.	Potrebna poboljšanja Čini se da se plagijati otkrivaju na neformalan način, no ne koristi se računalni program za provjeru plagiranja. Povjerenstva za ocjenu doktorskog rada su neovisna. Sastoje se od 3 ili 5 članova. Barem jedan član povjerenstva je vanjski, a mentoru nije dozvoljeno sudjelovati u povjerenstvu za ocjenu doktorskog rada. Međutim, Povjerenstvo predlaže pozivanje stranih članova (iz redova stručnjaka o hrvatskoj kulturi, društvu, jeziku i povijesti izvan regije) u rad povjerenstva.
2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.	Potrebna poboljšanja Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada opisan je u pravilniku koji je transparentan i objavljen na internetskim stranicama. Temu doktorskog rada ocjenjuje neovisno povjerenstvo i osigurano je javno predstavljanje teme. Međutim, ovo je potrebno učiniti mnogo ranije tijekom studija (ne nakon drugog semestra). Također, doktorandi bi trebali priložiti kratak prijedlog istraživanja prilikom upisa (i njega bi također trebalo uzeti u obzir prilikom ocjenjivanja kandidata).
2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.	Visoka razina kvalitete Protokoli obrane doktorskog rada su ažurirani, transparentni i objavljeni na internetskim stranicama. Povjerenstvo se sastoji od 3 ili 5 članova, od kojih je barem jedan vanjski član i mentorima nije dozvoljeno sudjelovati u povjerenstvu. Stručno povjerenstvo ipak predlaže da se u rad povjerenstva za obranu doktorskog rada pozivaju strani članovi.
2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.	Potrebna poboljšanja Informacije o doktorskom studiju objavljuju se na hrvatskom i engleskom jeziku na internetskoj stranici Hrvatskih studija. Iako se natječaj za upis objavljuje na početnoj stranici Odjela i strani studenti se mogu prijaviti,

	natječaj se objavljuje samo na hrvatskom jeziku te nije bilo pokušaja da se to promijeni. Ima studenata koji bi bili zainteresirani za studij Kroatologije i možda bi dio programa trebalo prilagoditi njima (npr. uvesti kolegije za učenje jezika itd.).
2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).	Potrebna poboljšanja Stručno povjerenstvo nije imalo pristup informacijama o financijskim sredstvima Visokog učilišta. Kako je navedeno u Samoanalizi i potvrdila Uprava tijekom posjeta, 75 % sredstava od školarina troši se na plaće. Nema transparentnih mehanizama ulaganja sredstava u razvoj doktorskog studija. Većina doktoranada sama financira doktorski studij. Nema institucijskog programa podrške.
2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).	Potrebna poboljšanja Navodi se kako se školarine u iznosu od 8.000 kuna po semestru utvrđuju prema Pravilniku o poslijediplomskim studijima Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (prosinac 2014.). Člankom 12. ovoga Pravilnika, u dijelu „Određivanje školarine i upisnih kvota“ definirano je kako visinu školarine određuje Znanstveno-nastavno vijeće Hrvatskih studija na prijedlog Vijeća poslijediplomskih studija (Samoanaliza). Nije jasno kako se školarine još određuju osim ovim formalnim pravilima. Također su nejasno objašnjeni „stvarni troškovi studiranja“.
3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA	
3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.	Potrebna poboljšanja Upisne kvote nisu realne i vrlo je mali interes i odaziv kandidata, što upućuje na probleme povezane s kvalitetom studija i financiranjem. Iako je u Samoanalizi navedeno da Visoko učilište financira četvero studenata, tijekom posjeta Povjerenstvo je dobilo dojam da nema studenata kojima je osigurano financiranje doktorskog studija. Također, program je osnovan gotovo bez ijednog zaposlenog nastavnika i mentora i iako su ti kapaciteti s vremenom rasli, još uvijek predstavljaju veliki nedostatak i rizik. Program bi trebao osigurati dovoljan broj nastavnika i mentora s odgovarajućim kvalifikacijama i upisivati studente u skladu s tim.

<p>3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vidi 2.1.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Postoji očito nesuglasje između kvota i nedostatka dostupnih finansijskih sredstava za doktoranade. Čini se da za studente nisu dostupna nikakva finansijska sredstva. Povjerenstvo preporučuje da se više sredstava dodijeli za potrebe doktoranada (istraživanje, terenska nastava, izlaganja na konferencijama itd.).</p>
<p>3.4. Visoko učilište trebalo bi voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja doktorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku doktorskog istraživanja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Mentor se ne imenuje po upisu i ne mora biti zaposlen na odjelu ili sveučilištu. Nije potrebno definirati plan ili prijedlog znanstvenog istraživanja po upisu i mentor se imenuje na trećoj godini studija.</p> <p>Doktorandima bi se na početku studija trebao dodijeliti savjetnik koji bi ih podupirao dok im se formalno ne imenuje mentor te je odmah na početku studija potrebno definirati jasan plan znanstvenog istraživanja.</p> <p>Nadalje, popis dostupnih savjetnika i mentora trebao bi se objavljivati na internetskim stranicama Visokog učilišta.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Za poboljšanja, vidjeti komentare u točki 2.8.</p> <p>Strani studenti imaju mogućnosti upisati doktorski studij. Ne izvode se kolegiji na engleskom jeziku, no nudi se mogućnost održavanja konzultacija na stranom jeziku. Također je omogućena izrada radova na stranom jeziku.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Na programu su propisani osnovni minimalni uvjeti za upis. Studenti s prosjekom ocjena najmanje 4.0 trebaju priložiti motivacijsko pismo i proći intervju s izabranim povjerenstvom. Studenti s prosjekom ocjena 3.5 i višim trebaju uz to priložiti i dva pisma preporuke. Povjerenstvo odlučuje o izboru kandidata. Sudeći po podacima dostupnim za posljednjih pet godina, svi kandidati koji su se prijavili bili su i primljeni, čime se ne šalje dobra poruka. Potrebno je uvesti uvjet da se po upisu prilaže i ocjenjuje plan znanstvenog istraživanja, kako bi se omogućio odabir samo najboljih studenata zainteresiranih</p>

	za istraživački rad.
3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka prigovora.	Potrebna poboljšanja Postupak izbora kandidata je transparentan i usklađen s objavljenim kriterijima te je osiguran transparentan postupak prigovora zbog malog broja kandidata i činjenice da se uglavnom svi primaju.
3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.	Visoka razina kvalitete U skladu sa Samoanalizom, studenti mogu biti oslobođeni obveze od prikupljanja jednog dijela ECTS-a (do maksimalno 50 ECTS bodova) na osnovi sudjelovanja u izvođenju nastave na prediplomskom odnosno diplomskom studijskom programu, izlaganja na skupovima ili objavljenih znanstvenih radova. Priznaje se prethodno učenje i kvalifikacije. Na primjer, kandidati koji su završili magisterij mogu se upisati izravno na treću godinu doktorskog studija.
3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.	Potrebna poboljšanja Kako je navedeno u Samoanalizi, doktorandi potpisuju ugovor o studiranju. Međutim, njime nije osigurana visoka razina institucijske i mentorske potpore doktorandima.
3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.	Potrebna poboljšanja Studenti dobivaju neformalnu podršku od mentora, ali manje od Visokog učilišta. Visoko učilište trebalo bi pružati veću formalnu podršku studentima u vezi s pitanjima mentorstva/savjetnika, praćenja napretka, dostupnih finansijskih sredstava itd. Nastavnici su spomenuli da bi se ovo moglo popraviti.
4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA	
4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.	Potrebna poboljšanja U usporedbi s drugim doktorskim programima u Europskoj uniji, čini se da na ovom programu ima više kolegija na kojima se ponavlja sadržaj s diplomskog studija. U sklopu kolegija potrebno je osigurati više vremena za samostalan istraživački rad. Studenti bi trebali ranije početi pisati disertaciju. Potrebno je smanjiti udio nastave, a trebalo bi organizirati posebne radionice na kojima bi se usvajale generičke vještine. Potrebno je i

	sustavno provoditi ocjenjivanje rada mentora i doktoranada.
4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vidi točku 4.1.</p> <p>Povjerenstvo upozorava Visoko učilište da izbjegne ponavljanje sadržaja usvojenih na nižim razinama studija. Kolegiji povezani s pisanjem znanstvenih radova i ostalim trebali bi se izvoditi na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Potrebno je uvesti više kolegija o generičkim vještinama, osobito vještinama potrebnim za zapošljavanje u sustavu visokog obrazovanja, ali i izvan njega.</p>
4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vidi točku 4.1.</p>
4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Kvaliteta disertacija dostupnih Povjerenstvu tijekom posjeta uskladena je s općeprihvaćenim standardima i kriterijima izrade disertacije. To se odnosi na relevantnost i suvremenost tema, primijenjenu metodologiju, standarde citiranja i raspravu o literaturi.</p>
4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vidi točku 4.1.</p>
4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Potrebno je organizirati radionice (ne nužno kolegije) u suradnji s knjižnicom, s naglaskom na digitalnoj humanistici, pisanju projekata i prezentacijskim vještinama. Visoko bi učilište trebalo kontinuirano raditi na poboljšanjima organizacijom radionica za pisanje znanstvenih radova na stranim jezicima.</p>
4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Vidi točku 4.1.</p>

	Potrebnna poboljšanja
4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.	Dostupne su mogućnosti za međunarodnu mobilnost, no nastavnici su naveli da je samo mali broj studenata zainteresiran za ovu mogućnost (kao uzrok navode financijske, osobne/obiteljske i poslovne razloge). Doktorska disertacija može se pisati na stranom jeziku iako su studenti s kojima je Povjerenstvo razgovaralo izjavili da nisu zainteresirani za ovu mogućnost. Dostupna je mogućnost izrade disertacije po tzv. skandinavskom modelu na temelju objavljenih znanstvenih radova, no čini se da studenti nisu za nju zainteresirani.

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskome studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanja uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni viskom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.